КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Економічний факультет
(назва факультету, інституту)

Кафедра (циклова комісія) Економічної кібернетики
(для коледжів)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана/директора інституту
з навчальної роботи
_____
«____»_____20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Моделювання мікроекономічних процесів
(повна назва навчальної дисципліни)

для студентів

галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
(шифр і назва)
спеціальність 051 «Економіка»
(шифр і назва спеціальності)
освітній рівень магістр
(молодший бакалавр, бакалавр, магістр)
освітня програма Економічна кібернетика
(назва освітньої програми)
спеціалізація _____
(за наявності) *(назва спеціалізації)*
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2017/2018
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	6
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	екзамен

Викладач: доц. Ставицький А.В.
(Науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання даної дисципліни у відповідному навчальному році)

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2017

Розробник: Ставицький Андрій Володимирович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної кібернетики

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри __економічної кібернетики_____
_____ (_Черняк О.І._____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № ___ від «____» _____ 2017 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету/інституту (педагогічною радою коледжу) _____

Протокол від «____» _____ 20___ року №___
Голова науково-методичної комісії _____ (_Литвиненко Т.М._____)
(підпис) (прізвище та ініціали)
Головою педагогічної ради *(для коледжів)*

«_____» _____ 20___ року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – поглиблене вивчання мікроекономічної теорії на основі математичних моделей, що формалізують основні економічні поняття.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:
Успішне опанування курсів «Мікроекономіка», «Теорія ймовірностей».

3. Анотація навчальної дисципліни / референс**:**

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:
1. Моделювання діяльності фірм та домогосподарств. У модулі розглядаються питання діяльності фірм та індивідів в різних умовах ринкового господарювання.
2. Поведінкова економіка. У модулі вивчаються питання порушення ринкової рівноваги через різні об'єктивні обставини, зокрема, асиметричність інформації. Пропонуються моделі, що враховують цей вплив.

4. Завдання (навчальні цілі) – поглиблене розуміння мікроекономічних явищ та понять, опануванні методів мікроекономічного моделювання та аналізу, використанні результатів мікроекономічного аналізу для розробки та прийняття управлінських рішень, демонстрації зв'язку між мікроекономічними рішеннями та макроекономічною політикою держави.

Дисципліна спрямована на досягнення таких загальних та фахових (предметних) компетентностей випускника:

1. Здатність критично мислити та генерувати нові ідеї.
2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами.
3. Здатність проводити дослідження та презентувати результати.
4. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для управління економічною діяльністю.
5. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та економіко-математичні методи і моделі для дослідження економічних та соціальних процесів.
6. Здатність розуміти ключові тренди соціально-економічного та демографічного розвитку.
7. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.
8. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.
9. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.
10. Вміння планувати, проводити та презентувати наукові дослідження, готувати результати наукових робіт до оприлюднення.
11. Здатність вибору, побудови, оцінки та аналізу економіко-математичних моделей на мікро- та макрорівнях.

5. Результати навчання за дисципліною: *(описуються з детальною достовірністю для розробки заходів оцінювання)*

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація*; 4. автономність та відповідальність*)		*Методи викладання і навчання*	*Методи оцінювання*	*Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни*
Код	Результат навчання			
1.1	Знати основні теорії та моделі функціонування домогосподарств, фірм, мікроекономічних суб'єктів	*Лекція, практичне заняття*	*Іспит, контрольна робота*	*20%*

* заповнюється за необхідністю, наприклад для практик, лабораторних курсів тощо.

2.1	Вміти розробляти моделі мікроекономічних суб'єктів в різних умовах їх функціонування	*Лекція, практичне заняття*	*Контрольна робота, домашня робота.*	*20%*
2.2	Вміти агрегувати інформацію декількох мікроекономічних моделей для формулювання макроекономічних висновків	*Лекція, практичне заняття*	*Презентація, домашня робота, проект, іспит*	*10%*
3.1	Презентувати результати аналізу за допомогою аналітичних розрахунків	*Лекція, практичне заняття*	*Презентація, домашня робота.*	*20%*
3.2.	Розробляти моделі мікроекономічних систем у команді	*Лекція, практичне заняття*	*Домашня робота, проект*	*10%*
4.1.	Виконувати самостійно дослідницький проект та модифікувати існуючі моделі для умов сучасного господарювання	*Лекція, практичне заняття*	*Домашня робота, проект*	*20%*

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання *(необов'язково для вибіркових дисциплін)*

Результати навчання дисципліни / **Програмні результати навчання**	**1.1**	**2.1**	**2.2**	**3.1**	**3.2**	**4.1**
1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем на абстрактному рівні шляхом декомпозиції їх на складові.	+					
2. Оцінювати результати власної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток.					+	+
3. Вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління економічною діяльністю.		+	+			
4. Обґрунтовувати рішення в умовах невизначеності, що потребують застосування нових підходів та економіко-математичного моделювання та прогнозування.			+	+		
5. Застосовувати сучасні інформаційні технології у соціально-економічних дослідженнях;					+	+
6. Формулювати нові гіпотези та наукові задачі в сфері економіки, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язку, беручи до уваги наявні ресурси.		+				+
7. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.				+		+
8. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.	+				+	
9. Планувати і проводити наукові дослідження, демонструвати результати наукових робіт та готувати їх до оприлюднення.	+		+	+		+
10. Вибирати та аналізувати оптимальні економіко-математичні моделі на мікро- та макрорівнях	+	+	+			

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання студентів: *(зазначається перелік видів робіт та форм їх контролю / оцінювання із зазначенням Min. – рубіжної та Max. кількості балів чи відсотків)*

- семестрове оцінювання:

1. Перевірка домашніх завдань (*Min.* – 12 балів, *Max.*-20 балів).
2. Контрольна робота (*Min.* – 12 балів, *Max.-2*0 балів).
3. Виконання проекту (*Min.* – 12 балів, *Max.-2*0 балів).

- підсумкове оцінювання у формі екзамену

1. у формі екзамену[1]: (обов'язкове проведення екзаменаційного оцінювання в письмовій формі за допомогою комп'ютера)

	ЗМ1/Частина 1	ЗМ2/Частина 2	ЗМ3/Частина 3	екзамен	Підсумкова оцінка
Мінімум	***12***	***12***	***12***	***24***	***60***
Максимум	*20*	***20***	***20***	***40***	***100***

Студент не допускається до екзамену, якщо під час семестру набрав менше 36 балів.[2] *для допуску до екзамену обов'язково слід виконати самостійний проект, здати всі домашні завдання, щоб добрати дали до 36.* Оцінка за іспит не може бути меншою 24 балів для отримання загальної позитивної оцінки за курс.

7.2.Організація оцінювання:

Оцінювання 16 домашніх робіт та 1 контрольної роботи – максимально 40 балів;
Оцінювання 1 проекту - максимально 20 балів;
Оцінювання 4 задач іспиту – максимально 40 балів (10 балів за кожну задачу)

7.3. Шкала відповідності

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно з можливістю повторного складання / Fail	0-59

[1] Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі теоретичного засвоєння матеріалу з усіх розділів дисципліни, семінарських занять, виконання практичних, лабораторних, індивідуальних, підсумкових контрольних робіт, творчих робіт впродовж семестру, передбачених робочою навчальною програмою (**100** балів - *для залікових дисциплін, у випадку, якщо дисципліна завершується екзаменом, то розподіл здійснюється за таким алгоритмом:* ***60 балів (60%) – семестровий контроль*** *і* ***40 балів (40%) – екзамен)****.*

[2] *У випадку, коли дисципліна завершується екзаменом не менше –* ***20*** *балів, а рекомендований мінімум* ***не менше 36 балів****, оскільки якщо студент на екзамені набрав менше* ***24 балів*** *(а це 60% від 40 балів, відведених на екзамен), то вони* ***не додаються*** *до семестрової оцінки незалежно від кількості балів, отриманих під час семестру, а в екзаменаційній відомості у графі «результуюча оцінка» переноситься лише кількість балів, отриманих під час семестру.*

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		лекції	сем.	С/Р
	Змістовий модуль 1 Моделювання діяльності фірм та домогосподарств			
1	Вступ до мікроекономічного моделювання.	2	1	8
2	**Тема 1.** *Модель індивіда-споживача*	2	1	10
3	**Тема 2.** *Моделювання діяльності фірм.*	2	1	10
4	**Тема 3.** *Домінантна фірма*	2	1	10
5	**Тема 4.** *Моделювання та аналіз зовнішніх ефектів.*	2	1	12
6	**Тема 5.** *Моделювання на ринках асиметричної інформації.*	4	2	12
	Модульна контрольна робота 1			
	Змістовий модуль 2 Поведінкова економіка			
7	**Тема 6.** *Економічна теорія злочинів.*	2	1	10
8	**Тема 7.** *Моделювання ринків факторів виробництва.*	8	4	14
9	**Тема 8.** *Моделювання податкової політики.*	2	1	10
10	**Тема 9.** *Аукціони, їх види, моделювання.*	2	1	10
11	**Тема 10.** *Мікроекономічне моделювання зовнішньої торгівлі.*	4	1	10
12	**Тема 11.** *Динамічні стохастичні моделі загальної рівноваги при мікроекономічному моделюванні.*	2	1	11
	ВСЬОГО	**34**	**16**	**100**

Загальний обсяг *180 год.,* в тому числі:
Лекцій – 34 *год.*
Семінари – 16 *год.*
Консультації - 3 *год.*
Самостійна робота - 127 *год.*

Рекомендовані джерела:

Основна:

1. www.andriystav.cc.ua
2. Базилевич В. Д., Базилевич К. С., Ігнатюк А. І., Слухай С.В. Мікроекономіка: Підручник. – К. : Знання, 2007. – 677 с.
3. Бакаєв О.О., Карагодова О.О., Кутах Ю.О. Основи мікроекономіки: Навч. Посібник. – К.: КУЕТТ, 2004 р. – 267 с.
4. Веріан Гел Р. Мікроекономіка: проміжний рівень. Сучасний підхід: Підручник. – 6-те вид. — К. : Видавництво "Лібра", 2006. — 632 с.
5. Краснікова Л.І., Лук'яненко І.Г. Практикум з мікроекономіки: тести, проблем. ситуації, вправи: Навч. посіб. – К.: 2005. – 317 с.
6. Микро-, макроэкономика. Практикум /Под общ.ред.Ю.А.Огибина. - СПб.: Литера Плюс, 1997. - 512 с.

7. Нуреев Р.М. Курс микроэкономики: Учебник для вузов. – 2-е изд., изм. – М.: Норма, 2001. – 572 с.
8. Симкина Л.Г., Корнейчук Б.В. Микроэкономика – СПб.: Питер, 2002. – 464 с.

Додаткова:

9. International economics. Microeconomics (Міжнародна економіка. Мікроекономіка) : manual / N. Ilarionova. - Kyiv : Ліра-К, 2017.. - 315 p.
10. Мікроекономіка : навч. посіб. / В. В. Дружиніна, О. І. Чорноус. - Харків : Друкарня Мадрид, 2015.. - 254 с.
11. Обушна О.М., Ставицький А.В. Навчально-методичний комплекс з курсу „Мікроекономіка” для студентів економічних спеціальностей. – К. : РВВ ІМФ, 2004. – 64 с.
12. Семюелсон П.А., Нордгауз В.Д. Мікроекономіка: Пер. з англ. — К.: Основи, 1998. — 676 с.
13. Мікроекономіка : навч.-практ. посіб. для самост. вивч. дисципліни / [О. Є. Попов та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доц. Попова О. Є. ; Харк. нац. екон. ун-т. - Х. : ХНЕУ, 2013.. - 335 с.
14. Cameron A.C., Trivedi P.K., Cameron C.A. Microeconometrics: Methods and Applications. – Cambridge Univ Pr, 2005. – 1034 p.
15. Frank R.H. Microeconomics And Behavior. – Irwin Professional Pub, 2005. – 692 p.
16. Pindyck R. S., Rubinfeld D.L. Microeconomics. – Prentice Hall, 2004. – 720 p.